

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **J. L.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského náměstí 125, Pardubice, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 2. 12. 2015, č. j. 61 A 16/2015 – 48,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 2. 12. 2015, č. j. 61 A 16/2015 – 48, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 2. 12. 2015, č. j. 61 A 16/2015 – 48, bylo zrušeno rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje (dále jen „stěžovatel“) ze dne 12. 2. 2015, č. j. KrÚ 10368/ODSH/8, kterým bylo jako opožděné zamítnuto odvolání žalobce (dále jen „účastník řízení“) podané proti rozhodnutí Městského úřadu Hlinsko (dále jen „městský úřad“) ze dne 12. 12. 2014, č. j. Hl-23696/2014/ODP, jímž byl účastník řízení uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o provozu na pozemních komunikacích“), kterého se měl dopustit tím, že dne 5. 9. 2014 v 10:29 hod. na silnici I/34 v obci Hlinsko řídil osobní automobil, přičemž mu byla naměřena hlídkou městské policie rychlost 67 km/h a uložena pokuta ve výši 1.500 Kč.

Krajský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že pokud e-podatelná městského úřadu dne 29. 12. 2014 nepřijala odvolání účastníka řízení, pak je třeba s ohledem na ochranu jeho procesních práv připustit, že se jednalo o vážný důvod ve smyslu ust. § 40 odst. 1 písm. d) zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), pro který mohl toto podání zaslat přímo nadřízenému správnímu orgánu, tj. stěžovateli. Nadřízený správní orgán je podle ust. § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu povinen takové podání, i když není učiněno zákonnou formou a doplněno ve lhůtě 5 dnů, bezodkladně postoupit věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. Jestliže tedy stěžovatel vyhodnotil podání odvolání jako opožděné,

nebot' za odvolání považoval pouze podání ze dne 5. 1. 2015, zatímco podání ze dne 29. 12. 2015 městskému úřadu nepostoupil, a ani k němu při posuzování včasnosti odvolání nepřihlédl, a odvolání zamítl pro opožděnost podle ust. § 92 odst. 1 správního řádu, pak podle názoru krajského soudu nerespektoval ust. § 37 odst. 4 a § 40 odst. 1 správního řádu a v důsledku toho vydal nezákonné rozhodnutí.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel předně vyjádřil v kasační stížnosti nesouhlas s tím, že nerespektoval ust. § 37 odst. 4 správního řádu, podle kterého je možno podání učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Je-li podání do 5 dnů potvrzeno, popř. doplněno, způsobem uvedeným ve větě první citovaného ustanovení, je možno je učinit za použití jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu. Předmětné elektronické podání ze dne 29. 12. 2014 však nebylo zmocněncem ve lhůtě 5 pracovních dnů potvrzeno. Stěžovatel tedy s ním nijak nemohl nakládat. Proto k němu nemohl přihlížet ani odstraňovat jeho případné vady. Stěžovatel dále vyjádřil nesouhlas s názorem krajského soudu, že nerespektoval ust. § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu. Podle citovaného ustanovení sice účastník může učinit podání u správního orgánu vyššího stupně, avšak za podmínky, že tak nemůže učinit z vážných důvodů u věcně a místně příslušného správního orgánu. Tyto podmínky splněny nebyly. Za prvé se nejednalo o podání učiněné stanovenou formou ve smyslu ust. § 37 správního řádu a za druhé zde nebyl vážný důvod ve smyslu citovaného ustanovení, resp. zmocněnec jej neprokázal. Městským úřadem bylo navíc doloženo, že žádný e-mail od zmocněnce účastníka řízení dne 29. 12. 2014 nepřišel, ačkoliv e-podatelná ten den e-maily prokazatelně přijímala. Údajná závada nebyla tedy u městského úřadu, ale u zmocněnce. Doklad mající prokazovat skutečné odeslání e-mailu (tzv. printscreen) nic nedokazuje. Předmětný doklad lze jednoduše vyrobit za použití grafického programu, přičemž soud se při dokazování zásadně nemůže spokojit pouze s fotokopíí listiny, pokud pro to nejsou závažné důvody. Soud je povinen zjišťovat skutkový stav věci bez důvodných pochybností. Stěžovatel dále poukázal na skutkové okolnosti dané věci. Zmocněnec účastníka řízení používal v řízení dvě e-mailové adresy a datovou schránku, navíc mohl podání učinit prostřednictvím klasické pošty, když 29. 12. 2014 byl běžný pracovní den. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Účastník řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti vyslovil nesouhlas s námitkami stěžovatele. Poukázal na ust. § 12 správního řádu s tím, že i v případě neperfektního podání bylo povinností stěžovatele předmětné podání postoupit městskému úřadu. Navíc účastník řízení zaslal dne 29. 12. 2014 podání přímo městskému úřadu a předložil zprávu zaslou z serveru e-podatelný Městského úřadu Hlinsko, ze které se podává, že podatelna je dočasně nedostupná, a to z důvodu „User unknown“, což znamená, že server hlinsko.cz existoval, avšak neexistovaly nebo nebyly dostupné e-mailové schránky na něm zřízené. Podstatné je, že chybovou hlášku o nedoručení e-mailu vygeneroval server příjemce zprávy, tj. server městského úřadu. I z tohoto důvodu není při posuzování data doručení podání rozhodné, kdy se úřední osoba s tímto seznámí, ale je podstatné, kterého dne je elektronická zpráva elektronické podatelny dostupná. Dále účastník řízení poukázal na to, že podání dne 29. 12. 2014 zaslal i jiným subjektům, a lze tedy mít za prokázané, že podání učinil. Poukázal i na to, že má plnou svobodu v tom, jaký způsob podání zvolí. Důvodů, proč podatel neučiní podání datovou schránkou, ač ji má zřízenou, může být mnoho. Omyl veřejné moci nemůže být nikdy vykládán v neprospěch jedince. Zmocněnec postupoval výrazně nadstandardním způsobem, když se snažil nad rámec svých povinností zhojit omyly státní správy. Z uvedených důvodů účastník navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

pokračování

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal pochybení ve smyslu ust. § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Stěžovatel v kasační stížnosti vytýká krajskému soudu nesprávný výklad § 37 a § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu.

Podle § 37 správního řádu platí, že: (1) Podání je úkonem směřujícím vůči správnímu orgánu. Podání se posuzuje podle svého skutečného obsahu a bez ohledu na to, jak je označeno. (2) Z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. (...) Podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a podpis osoby, která je činí. (3) Nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu. (4) Podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem (zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu). Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu. (5) Ten, kdo činí podání v elektronické podobě podle odstavce 4 věty první, uvede současně poskytovatele certifikačních služeb, který jeho certifikát vydal a vede jeho evidenci, nebo certifikát připojí k podání. (6) Podání se činí u správního orgánu, který je věcně a místně příslušný. Podání je učiněno dnem, kdy tomuto orgánu došlo.

Podle § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu pak platí, že pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držitelé poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě; nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.

Z citovaných ustanovení tedy vyplývá, že podání určené správnímu orgánu je možno činit různými způsoby, mj. písemně nebo ústně do protokolu, v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. V případě je-li podání učiněno jednou z těchto tří kvalifikovaných forem, není třeba je nijak doplňovat. Jiná situace nastává v případě, že je podání učiněno za pomoci tzv. jiných technických prostředků. Zákon mezi ně řadí dálkopis, telefax nebo veřejnou datovou síť bez použití uznávaného elektronického podpisu, tj. i obyčejný e-mail. V těchto případech je nutno podání doplnit do 5 dnů způsobem uvedeným ve větě první, tj. písemně, ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. V opačném případě se k podání nepřihlíží. Podání učiněná jinou formou se stanou v řízení relevantní za předpokladu jejich následného doplnění ve lhůtě 5 dnů některou z kvalifikovaných forem podání. Pokud tedy není podání učiněno způsobem předpokládaným § 37 odst. 4 správního řádu, resp. ve stanovené pětidenní lhůtě není doplněno podání učiněné jinou formou, nepřihlíží se k němu a hledí se na něj, jako by nebylo vůbec učiněno (srv. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 Ans 5/2010 - 172, ze dne 29. 2. 2012, č. j. 4 Ads 8/2012 - 57, a ze dne 23. 9. 2009, č. j. 9 As 90/2008 - 70).

Co se pak týče § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, ten upravuje počítání času, resp. běh lhůt, a nikoliv, jakou formou mají být podání činěna. Ta je upravena ve výše citovaném ust. § 37 odst. 4 správního řádu.

Z ust. 40 odst. 1 písm. d) správního řádu vyplývá, že pokud je provedení určitého úkonu v řízení vázáno na lhůtu, je lhůta zachována, je-li posledního dne lhůty učiněno podání u věcně a místně příslušného správního orgánu anebo je-li v tento den podána poštovní zásilka adresovaná tomuto správnímu orgánu, která obsahuje podání, držitelé poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě.

Teprve nemůže-li účastník z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu, je lhůta zachována, jestliže je posledního dne lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně; tento správní orgán podání bezodkladně postoupí věcně a místně příslušnému správnímu orgánu.

Zákon tedy zakotvuje, že lhůta pro provedení úkonu je zachována, jestliže je poslední den lhůty učiněno podání u správního orgánu vyššího stupně, ale pouze za předpokladu, že existuje vážný důvod, pro který není možné učinit podání u příslušného správního orgánu. Tento důvod je nutno posuzovat s přihlédnutím ke všem okolnostem dané věci. S ohledem na konkrétní skutkové okolnosti dané věci není Nejvyšší správní soud názoru, že by byl takový důvod dán.

Podle správního spisu rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 12. 12. 2014 byl účastník řízení uznán vinným z přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích. Toto rozhodnutí bylo účastníku řízení doručeno do vlastních rukou dne 15. 12. 2014. Posledním dnem pro podání odvolání tedy byl podle ust. § 83 správního řádu den 30. 12. 2014. Účastník řízení byl v rozhodnutí poučen o možnosti podat odvolání, o jeho náležitostech, o lhůtě k jejímu podání, jakož i o tom, že odvolání se podává u správního orgánu, který rozhodnutí vydal. Ze správního spisu nevyplývá, že by účastník řízení odvolání ve stanovené lhůtě u městského úřadu podal. Teprve až dne 5. 1. 2015 bylo doručeno městskému úřadu odvolání podané zmocněncem účastníka řízení P. K. K podání byla připojena nepodepsaná plná moc. Výzvou z téhož dne vyzval městský úřad účastníka řízení k odstranění vad podaného odvolání. Dne 19. 1. 2015 doručil zmocněnec prostřednictvím datové schránky městskému úřadu podání, ve kterém mimo jiné poukázal na to, že odvolání bylo včasné, neboť bylo podáno dne 29. 12. 2014, ale městský úřad měl mít „nějaký probléměček s podatelnou, ten ale nemůže být kladen ke tíži účastníka řízení“. Ze správního spisu dále vyplývá, že správní orgán I. stupně provedl v návaznosti na toto sdělení šetření, v rámci něhož zjistil, že od 29. 12. 2014 do 4. 1. 2015 správní orgán I. stupně žádný e-mail od zmocněnce v dané věci neobdržel (viz úřední záznam ze dne 21. 1. 2015). Součástí úředního záznamu je i výpis z e-podatelný, ze kterého vyplývá, že teprve dne 5. 1. 2015 doručil zmocněnec do uvedené podatelny elektronicky odvolání proti citovanému rozhodnutí, před tímto datem žádné elektronické podání učiněno nebylo. Správní orgán I. stupně následně předložil odvolání stěžovateli jako odvolacímu orgánu, který jej rozhodnutí ze dne 12. 2. 2015 zamítl jako opožděné. Je nutno doplnit, že v rámci odvolacího řízení účastník relevantně nedokládal, že by e-podatelná správního orgánu I. stupně nebyla funkční. Teprve v řízení před krajským soudem doložil listinu (printscreen), v níž se uvádí, že „[D]id not reach some or all of the intended recipients Odvolání L. 29. 12. 2014, 21:43 recipient(s) cannot be reached: podatelna@hlinsko.cz on 29. 12. 2015 Server error: 550 5.1.1 <e-podateln@hlinsko.cz> User unknown; rejecting“.

Krajskému soudu tato listina, resp. její části „User unknown“, tj. „uživatel neznámý“, stačila k tomu, aby dospěl k závěru, že byl dán vážný důvod ve smyslu ust. § 40 odst. 1 písm. d)

pokračování

správního řádu. Podle Nejvyššího správního soudu je postup ve smyslu § 40 odst. 1 písem d) správního řádu postupem výjimečným, který má být aplikován pouze v případě, že účastník řízení nemůže z vážných důvodů učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu. Smyslem citovaného ustanovení je zajistit zachování lhůty účastníkovi, který nemůže podání učinit u příslušného správního orgánu. Judikatura Nejvyššího správního soudu zastává konstantní názor, že takový vážný důvod je spojen s objektivní nemožností účastníka učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu. Vážným důvodem mohou být např. důvody zdravotní, které brání odvolateli se dostavit ke správnímu orgánu I. stupně. Je však na účastníkovi řízení, aby vždy existenci vážného důvodu prokázal (viz např. rozsudky ze dne 27. 3. 2014, č. j. 3 Ads 66/2013 - 22, ze dne 23. 1. 2014, č. j. 4 Ads 114/2013 - 26, ze dne 11. 6. 2015, č. j. 7 Azs 113/2015 - 32). Obdobně lze poukázat i na odbornou literaturu např. Vedral, J.: Správní řád – komentář, II. aktualizované a rozšířené vydání, Praha 2012, str. 447.

Nejvyšší správní soud nepochybně, že takovým důvodem mohou být i jiné důvody, ale vždy se musí jednat o důvod vyvolávající objektivní nemožnost učinit podání u věcně a místně příslušného správního orgánu. To v daném případě splněno není. Ze správního spisu vyplývá, že zmocněnec nepodal odvolání v poslední den lhůty (§ 40 odst. 1 písm. d) správního řádu), přičemž mohl učinit podání několika různými formami. Zmocněnec činil v řízení podání ze dvou e-mailových adres, jakož i z vlastní datové schránky. Stejně tak mohl podat podání prostřednictvím držitele poštovní licence, popř. osobně. Nelze rovněž přehlédnout, že účastník řízení ani netvrdil, že by se pokusil zaslat předmětné podání opakovaně na podatelnu správního orgánu I. stupně, ač k tomu měl k dispozici ještě celý poslední den lhůty k podání odvolání. Zmocněnec účastníka v průběhu správního řízení ani v průběhu řízení před krajským soudem neuvedl žádný jiný vážný důvod, který by mu bránil v podání či alespoň pokusu o odvolání v poslední den lhůty, kdy jej bylo možné podat. Zmocněnec účastníka bezodkladně poté, co mu měla podatelna sdělit „User unknown“, tedy „uživatel neznámý“, a nikoliv e-podatelna nefunguje, není v provozu ap., zaslal odvolání nadřízenému orgánu. Odvolacímu orgánu přitom ani nezaslal předmětný printscreen, aby ten mohl upozornit správní orgán I. stupně na potenciálně nefungující e-podatelnu. Odvolání vůči odvolacímu orgánu nadto nečinil jedním ze způsobů ve smyslu § 37 odst. 4 věta první správního řádu, a v zákonné lhůtě mu jej ani nepotvrdil. Potvrzení zaslal správnímu orgánu I. stupně, tedy jinému orgánu. Správním orgánům v rámci správního řízení nesdělil všechny důvody, pro které by se mělo na odvolání nahlížet jako na včasné, tyto důvody začal tvrdit a dokládat až v řízení před soudem.

V tomto kontextu je třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2015, č. j. 7 Azs 113/2015 - 32, v němž je uvedeno, že „*datová zpráva se považuje za doručenu teprve tehdy, pokud je dostupná elektronické podatelně. Jiný závěr by vedl k tomu, že každé elektronické podání, které by účastník doložil e-mailem o odeslání spolu s vyznačeným okamžikem odeslání, by muselo být považováno za doručené. Ad absurdum by tak podání, které nebylo nikdy doručeno elektronické podatelně, např. z důvodu technických pochybení na straně poskytovatele veřejné datové sítě, muselo být považováno za řádně doručené. Jak uvedl Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 30. 10. 2014, č. j. 7 Afs 113/2014-33 (ve kterém byla řešena otázka doručení žaloby, závěry v něm obsažené však lze z důvodu podobnosti aplikovat i v daném případě), pokud stěžovatel neobdržel potvrzení o doručení, nemohl si být jistý, zda jeho podání bylo předáno městskému soudu. Měl se tedy pokusit o opakované doručení žaloby, popřípadě o doručení jinou formou, poštou či osobním doručením.*“ Uvedené závěry prošly i testem ústavnosti (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 18. 3. 2015, sp. zn. I. ÚS 137/15).

Co se pak týče tvrzení účastníka řízení uvedených ve vyjádření ke kasační stížnosti, ve kterých mj. poukazoval na to, že činil podání i na jiné adresy než na e-podatelnu správního orgánu I. stupně, poukazoval na vztah § 12 a § 37 správního řádu atp., konstatuje Nejvyšší správní soud, že obdobnou problematiku již rovněž řešila judikatura Nejvyššího správního soudu.

Např. v rozsudku ze dne 16. 12. 2010, č. j. 1 Ans 5/2010 - 172 Nejvyšší správní soud vyslovil, že se zřetelem ke smyslu dané úpravy a Směrnici Evropského parlamentu a Rady 1999/93/ES ze dne 13. prosince 1999 o zásadách Společenství pro elektronické podpisy (zvláštní vydání v českém jazyce: Kapitola 13 Svazek 24 S. 239-248) judikatura dovodila, že povinností účastníka řízení je činit podání vůči elektronické podatelně. Jinam podaná zpráva nemá požadovaný charakter „*a je třeba ji považovat za podání učiněné za použití jiné přenosové techniky. Takové podání k tomu, aby bylo považováno za doručené, musí být písemně nebo protokolárně opakováno*“. Obdobně viz také rozsudky ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 Afs 48/2009 - 118 a č. j. 5 Afs 61/2009 - 130, ze dne 11. 5. 2010, č. j. 2 Afs 6/2010 - 105. Citovaná judikatura se zabývala i vztahem ust. § 12 a § 37 správního řádu, resp. doručením písemnosti zaměstnanci orgánu veřejné moci. Z ní vyplývá, že pokud podání správnímu orgánu účinným způsobem nedošlo, resp. nebylo učiněno formou ve smyslu ust. § 37 odst. 4 správního řádu, nebylo možno uvažovat ani o jakémkoliv postupování. Dále z ní vyplývá, že klást na pracovníky orgánu veřejné moci požadavky, aby každou nevyžádanou elektronickou zprávu přijatou na jejich pracovní e-mailovou adresu podrobili zkoumání, zda snad nesplňuje požadavky podání podle správního řádu, a případně ji přeposlali na příslušnou elektronickou podatelnu, by bylo z povahy věci naprosto absurdní. To platí za situace, kdy by takové podání bylo bez dalšího považováno za účinně podané jeho doručením jakémukoliv zaměstnanci orgánu veřejné moci. Takový výklad by ani nezvýšil ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob. Paradoxně by naopak tuto ochranu snížil, protože by kladl na pracovníky orgánů veřejné moci požadavky evidentně zcela nesplnitelné a současně by tím vyvolával nereálná očekávání u uživatelů veřejné správy.

Nejvyšší správní soud v souvislosti s výše uvedeným zdůrazňuje, že základním předpokladem efektivního správního řízení je vzájemná součinnost a spolupráce správních orgánů a účastníků řízení. Právě ve smyslu tohoto základního principu je nutno vidět a hodnotit konkrétní jednání účastníků řízení. Ve svých důsledcích by totiž uplatnění tohoto principu vztahů bylo zcela neefektivní, pokud by v praxi bylo připuštěno zneužívání jednotlivých procesních institutů k obcházení a k cíleným obstrukcím, v konečném výsledku znemožňujícím faktické působení práva (podpůrně srv. vedle výše citovaných rozsudků Nejvyššího správního soudu i rozsudky ze dne 12. 5. 2008, č. j. 5 As 44/2007 - 93, ze dne 27. 9. 2007, č. j. 7 As 29/2007 - 56, ze dne 12. 8. 2004, č. j. 2 Afs 47/2004 - 93, jakož i judikaturu Ústavního soudu, např. nález ze dne 25. 11. 1999, sp. zn. III. ÚS 470/97). To platí tím spíše, když je Nejvyššímu správnímu soudu známo z úřední činnosti, že uvedený zmocněnec zastupuje obviněné z přestupků v desítkách správních řízení, přičemž ve většině z nich směřují jeho kroky pouze k prodlužování a komplikování správních řízení. Přitom opakovaně prokázal, že je mu dostatečně známa právní úprava, resp. je mu známo, jakou formou a v jaké lhůtě mohl odvolání podat.

Nejvyšší správní soud tedy nesouhlasí s výkladem pojmu vážný důvod ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu ze strany krajského soudu. Výklad krajského soudu směřuje k zneprůhlednění a prodlužování správních řízení. Krajskému soudu lze navíc vytknout, že vyšel pouze z tvrzení účastníka řízení a nijak se nevypořádal s doloženým tvrzením, že podatelna správního orgánu I. stupně byla v předmětný předposlední den odvolací lhůty funkční a žádné podání od zmocněnce do ní doručeno nebylo. Krajský soud se tedy nezabýval rozporem mezi tvrzeními správního orgánu a účastníka řízení ohledně skutečnosti, zda do této podatelny skutečně nebylo možno doručovat. Krajský soud tyto rozpory nijak neodstranil a na základě tvrzení účastníka řízení (který předložil v řízení o žalobě printscreen) dospěl k závěru, že s ohledem na účastníkem řízení tvrzenou a doloženou nefunkčnost podatelny, což krajský soud dovozuje ze slov „User unknown“, byl dán vážný důvod ve smyslu § 40 odst. 1 písm. d) správního řádu, s čímž Nejvyšší správní soud nesouhlasí. Ve vztahu k předmětnému printscreenu je třeba v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. rozsudkem ze dne 4. 9. 2014, č. j. 8 As 6/2015 - 37, poukázat na to, že „*Pokud by účastník*

pokračování

doložil odeslání písemnosti printscreenem emailového klienta či obdobnou formou záznamu o odeslání emailu, prokázal by pouze odeslání podání, nikoliv zda (a kdy) podání došlo soudu či správnímu orgánu, a to i pokud by v daném případě nebyl důvod pochybovat o pravosti důkazu odeslání emailu. (...) Co se týče prokázání odeslání písemnosti prostřednictvím e-mailu, Nejvyšší správní soud uvedl v usnesení č. j. 8 Afs 82/2006-68, že „výtisk emailové blášenky“ není nenapodobitelný, a „v případě vzniku pochybností o odeslání zprávy proto zpravidla nebude postačovat k prokázání tohoto odeslání“ (obdobně rozsudek č. j. 8 Afs 55/2008-70). Stejný závěr je platný ve vztahu k printscreenu obrazovky elektronické podatelny (či jiného emailového klienta), protože i zde je v případě vzniku pochybností možné uvažovat o falsifikaci snímku obrazovky.“

Z výše uvedených důvodů je kasační stížnost důvodná, a proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle ust. § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. února 2016

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu